

Opetushallituksen lausuntopyyntö (OPH-4496-2021) Taideteollisuusalan perustutkinnon perusteiden luonnoksesta

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=629757e6-73a3-40da-a610-b4da356c36d8>

Tampereen kaupungin/Tampereen seudun ammattiopiston lausunto taideteollisuusalan perustutkinnon perusteluonnoksesta kohdentuu tuotteen valmistuksen, puusepänanalan ja sisustusalan osaamisaloihin.

1. Tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyys

Työelämän näkökulmasta tuotteen valmistuksen osaamisalan perusteet vastaavat hyvin nykyisiin työelämän suunnittelu- ja valmisteluprosessien tarpeisiin. Puusepänanalan tuotteen valmistamisen kohdalla kuvataan realistisesti työelämässä tarvittavia valmiuksia ja perusteluonnoksessa esitetyt ammattitaitovaatimukset soveltuvat hyvin osaamisen osoittamiseen työelämän ympäristöissä. Tuotteen valmistaminen on ensisijaisen tärkeä asia taideteolliselle artesaanipuusepäälle. Sisustusalan sisällön tuottaminen ja julkaiseminen on tärkeää osaamista, jota työelämä toivoo ja tarvitsee lisää.

2. Tutkinnossa vaadittava ammattitaito ja ammattitaidon osoittaminen

Taideteollisuusalan perustutkinnon perusteluonnoksessa ammattitaitovaatimukset ja ammattitaidon osoittamistavat on kuvattu selkeästi. Ammattitaitovaatimukset on jaoteltu työprosessin mukaan, ammattitaidon osoittamistavat täsmentävät ammattitaidon osaamisen osoittamista käytännön työtehtävillä ja osoittamista voidaan täydentää myös yksilöllisesti.

Puusepänanalan ammattitaitovaatimuksissa luetellaan selkeästi huonekalun valmistamisessa tarvittavan osaamisen lähtökohdat suunnittelun, valmistamisen ja työturvallisuuden näkökulmista. Työelämässä puusepän alalla tarvitaan osaamisen lisäksi kykyä organisoida työntekoaan ja pysyä aikatauluissa ja nämä asiat tulee ammattitaitovaatimuksissa hyvin ilmi.

Sisustusalan kohdalla ammattitaitovaatimuksissa painottuu liian paljon pintakäsittely- ja rakennusalan osaaminen. Tällöin tutkinnon perusteista jää huomioimatta osaamisessa vaadittava esteettinen ja visuaalinen näkökulma. Sisustusalan ammattitaitovaatimuksissa tulisi olla maininta myös suunnitteluosaamisesta ja erilaisista sisustusalan dokumentointitavoista. Opiskelijan tulisi 3D-mallinnuksen lisäksi osata monipuolisesti alan esitystekniikkaa.

Sisällön tuottaminen ja julkaiseminen kokonaisuus vaatii vankkaa somemarkkinoinnin asiantuntijuutta. Esimerkiksi ammattitaitovaatimukset ”viimeistelee tuottamansa sisällön hakukoneiden löydettäväksi” ja ”julkaisee sisältöä valitussa viestintäympäristössä” ovat perustutkintotasolla varsin vaativia. Taideteollisuusalan perustutkinnosta valmistuvan kohdalla vaatimukset ei välttämättä ole tarpeen, sillä osaamiseksi riittäisi somemarkkinoinnin ymmärtäminen ja taito hankkia soveltuva palvelu ulkopuoliselta.

Perusteluonnos kaipaa tarkennuksia joihinkin sisustusalan ammattitaitovaatimuksiin. Ehdotamme mm. seuraavia tarkennuksia:

- *”Noudattaa ohjeita tietoturvasta, immateriaalioikeuksista, tietosuojasta ja salassapitovelvollisuudesta”* -> Tuntee käytännöt, ohjeet, lait ja säädökset ja osaa käyttää niitä alan töissä.
- *”Selvittää rakenteiden purkamisen työmenetelmiin liittyviä riskitekijöitä”* -> Selvittää yleisellä tasolla rakenteiden purkamisen työmenetelmiin liittyviä riskitekijöitä työturvallisuuden näkökulmasta.
- *”On tietoinen mahdollisista asbestiongelmissa ja homevaurioista ja osaa toimia sen mukaan.”* -> On tietoinen yleisellä tasolla mahdollisista asbestiongelmissa ja homevaurioista ja osaa toimia sen mukaan.

- *"Selvittää viestintäympäristön ominaispiirteitä ja hyödyntää tietoa markkinoinnin suunnittelussa."* -> Selvittää viestintäympäristön ominaispiirteitä ja hyödyntää tietoa.
- *"Tekee yhteistyötä asiakkaan kanssa toteutuksen eri vaiheissa."* -> Kuuntelee asiakkaan toiveita ja suunnitelmansa avulla varmistaa tavoitteiden toteutumisen asiakkaalle. Neuvottelee mahdollisista poikkeamista.
- *"Esittää ideoita asiakkaalle kuvallisesti."* -> Esittää asiakkaalle osaamisalan ammattikäytäntöjen mukaisia ideoita ja suunnitelmia.
- *"Tekee tarjouksen asiakkaalle."* -> Osaa arvioida oman työnsä määrän ja laatia osuudesta tarjouksen asiakkaalle.

Lisäksi tarkennusta vaatii kulttuurisesti kestävä kehityksen käsite taideteollisuusalan perustutkinnon ammattitaitovaatimuksena.

Tampereella 24. päivänä marraskuuta 2021

Tampereen kaupunki

Pekka Salmi

apulaispormestari